

Investor World

For Private Circulation Only

I E W A

Editorial Board -
President Emeritus:
Mr. N. L. Bhatia

President :
Mr. Bhavesh Vora

Vice President :
Mr. Dharmen Shah

Vol: VI / April 2024

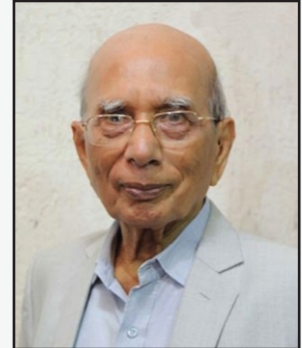
**Bulletin of
Investor Education &
Welfare Association**

(Regd. under Societies Acts
Regd. No. 656 Dt. 6-9-93)

Administrative Office :
Investor Education
& Welfare Association
407, Reena Complex,
Ramdev Nagar,
Vidyavihar (West),
Mumbai - 400 086.
Website : www.iewa.in
E-mail : info@iewa.in

Mr. Bhavesh Vora
President

Shri. N. L. Bhatia
President Emeritus

Editorial - April 2024

As India gears up for the 2024 elections, the nation stands at a critical juncture, poised to chart its course for the next five years. The previous elections in 2019 ushered in a strong government at the Centre, promising political stability.

The 2019 elections witnessed a remarkable turnout. The smooth conduct of the electoral process, largely credited to the Election Commission of India, reflects the maturity and resilience of India's democratic institutions.

The agenda of the government remains focused on bolstering the ease of doing business to stimulate economic growth and job creation. With aspirations to enhance employment opportunities and augment GDP growth, the government aims to foster a conducive environment for businesses to thrive. However, amidst the pursuit of economic prosperity, India grapples with multifaceted challenges, ranging from environmental concerns to geopolitical uncertainties.

At like IEWA (Investor Education and Welfare Association) play a pivotal role in empowering investors across diverse segments of society. By disseminating knowledge and insights about investment opportunities in the capital market, IEWA endeavours to equip individuals from all walks of life with the tools to navigate the financial landscape prudently.

As we look towards the 2024 elections, the imperative of informed and empowered investors cannot be overstated. A populace that is aware of the risks and opportunities in the capital market is better positioned to weather economic uncertainties and emerge as successful investors in the long run. IEWA remains committed to its mission of education and outreach, striving to empower every investor, from students to traders, with the knowledge and skills to secure their financial future.

In the coming years, as India embarks on its journey of economic resurgence and inclusive growth, the collective efforts of government, institutions, and informed citizens will be pivotal in realizing the nation's aspirations for prosperity and progress.

INSIDE

- 1) Innovation Sandbox3
- 2) પૈસા બચાવશો
તો બચશો4

INVESTOR PROTECTION THROUGH EDUCATION

Views expressed by contributors are their own and the association does not accept any responsibility.

You don't miss the updates
on your online orders as your
mobile number is registered with them.

**Then why miss your
demat transaction updates
by not registering your mobile number
with the depository participant?**

INVEST RIGHT TOH FUTURE BRIGHT

Visit <https://www.bseipf.com/doandonts.html> to know safe investing practices.

INNOVATION SANDBOX

The Innovation Sandbox, introduced by the Securities and Exchange Board of India (SEBI), is essentially a platform designed to foster innovation in the securities market. It serves as a testing ground for new technologies and solutions that can potentially enhance the functioning, efficiency, and integrity of the securities market.

The objective of innovation sandbox is to Promote innovation both in terms of new products and services as well as new ways of delivering existing product and services so as to: -

- 1) Create new opportunities in the securities market
- 2) To make existing services more efficient / investor friendly / inclusive

Here's a breakdown of its key features and objectives:

1. **Testing Ground:** The sandbox provides a controlled environment where developers, startups, and other entities can test their innovative ideas, products, and services related to the securities market.
2. **Regulatory Support:** SEBI oversees the sandbox, providing regulatory support and guidance to participants throughout the testing process. This ensures that innovative solutions comply with existing regulations and standards.
3. **Encouraging Innovation:** By offering a platform for experimentation, the sandbox encourages innovation within the securities market. It enables the development of new technologies and business models that can potentially benefit market participants, investors, and other stakeholders.
4. **Risk Mitigation:** The sandbox allows participants to test their innovations in a controlled environment, minimizing the risks associated with deploying unproven technologies or solutions directly into the market.
5. **Feedback Mechanism:** Participants in the sandbox receive feedback from SEBI and other stakeholders, helping them refine their innovations and address any regulatory or operational concerns before full-scale deployment.

Overall, the SEBI Innovation Sandbox aims to facilitate the development and adoption of innovative solutions that contribute to the growth and efficiency of the securities market while ensuring compliance with regulatory requirements. It serves as a bridge between emerging technologies and the regulatory framework, fostering a dynamic and resilient market ecosystem.

પૈસા બચાવશો તો બચશો

લાલચ લપસણી હોય છે, નફો ઘરમાં લઈ જવાનું લક્ષ્ય રાખો અને સ્ટોપ-લૉસનો નિયમ સમજી ખોટને વધતી અટકાવો

જયેશ ચિતલિયા
પત્રકાર

આ હકીકત વ્યક્તિથી લઈ સમગ્ર દેશને લાગુ પડે છે

વિશ્વભરમાં થોડો સમય પહેલાં જોવા મળેલી આર્થિક કટોકટી, એનાં અમુક વરસો પહેલાં સબ-પ્રાઈમ, બેન્કોથી મલ્ટિ નેશનલ કંપનીઓ સુધીનાં ઉઠમણાં વગેરે આપણા માનસપટ પર હજી તાજા જ છે, જે ભલે થયું યુ.એસ.એ.માં અને યુરોપમાં, પણ તેની ગંભીર અસરો આપણા દેશ પર, આપણા અર્થતંત્ર અને બજારો પર પણ થઈ હતી. વૈશ્વિકીકરણની આ અસરો હવે પછી થતી જ રહેશે, કેમ કે હવે તો ગ્લોબલાઈઝેશનનો જમાનો વધતો રહેવાનો છે. જેમાં કરે કોઈ, ને ભરે કોઈ જેવો ઘાટ પણ જોવા મળી શકે, તેમ છતાં આપણે આપણા જીવનમાં બચતને નોંધપાત્ર સ્થાન આપ્યું હશે તો સંજોગો સામે કમસે કમ આપણી રક્ષા સારી રીતે કરી શકીશું. જેઓ બચતને જરા પણ મહત્ત્વ નહીં આપે કે તેની ધોર ઉપેક્ષા કરશે તેનું બચવું મુશ્કેલ બની જશે. ઈન શોર્ટ, બચત કરશો તો બચી જશો. અહીં બચતની કેટલીક પાયાની અને મૅક્રોટિકલ વાતો સમજાવે...

પહેલી આવકથી જ બચત શરૂ થઈ જવી જોઈએ

કોઈ કહે કે નિવૃત્તિનું આયોજન કયા વરસથી ચાલુ કરવું જોઈએ? તો તેનો સરળ જવાબ છે, પહેલી આવક શરૂ થાય એ દિવસથી. બચતનો સ્પષ્ટ સિદ્ધાંત છે, કમાઓ, બચાવો અને પછી વાપરો, પરંતુ મોટે ભાગે લોકો કમાયા પછી તરત વાપરવાનું શરૂ કરી દે છે અને પછી બચે તો બચતનો વિચાર કરે છે. આમ તો પૈસા બચવા મુશ્કેલ છે, ખાસ કરીને આ મોંઘવારીના કાળમાં યેનકેન પ્રકારેણ પૈસા બચાવવા પડશે. જો તમારે એક સલામત ભવિષ્ય ઊભું કરવું હશે તો વર્તમાનમાં થોડું સહન-કરકસર કરીને પણ બચત કરવી જરૂરી છે. અલબત્ત, આ મુદ્દો દરેક વ્યક્તિ માટે જુદો જુદો હોઈ શકે. ઘણા તો વગર આવકે પણ પૈસા વાપરતા હોય છે, એટલે કે આવક કરતાં તેમના ખર્ચ વધુ હોય છે અને તેમનું ગાડું ઉધારી પર ચાલતું હોય છે. ક્રેડિટ કાર્ડ કલ્ચરમાં જીવતા લોકો આના શિકાર બની જાય છે અને પછી દેવાનાં કૂંડાળામાં ક્યારે આવી જાય છે તેની તેમને પોતાને પણ ખબર રહેતી નથી.

હિસાબ લખવાની હેબિટ રાખો

આપણે રોજેરોજના હિસાબ લખવાની હેબિટ રાખીશું તો આપણને એ ખયાલ આવવો શરૂ થઈ જશે કે આપણે કયા ખોટા ખર્ચ કરી નાખીએ છીએ. બીજું, તેનાથી આપણને કયા ખર્ચ પર કાપ મૂકવો તેનો અંદાજ પણ આવવા લાગશે. આપણે વધારાની આવક માટે મહેનત કરવી પડે એમ છે તે પણ આનાથી સમજાશે.

બિનજરૂરી ખર્ચ ટાળો

આપણે વિચારતા નથી, કિંતુ જાણતા-અજાણતા આપણે કેટલાય બિનજરૂરી ખર્ચ કરી નાખતાં રહીએ છીએ. ખાસ કરીને આપણને જરૂર હોય કે ન હોય આપણે વારંતવારે ખરીદી કરી લઈએ છીએ. ખાસ કરીને મહિલાઓ શોપિંગ માટે નીકળે ત્યારે તેમને ભાગ્યે જ પ્રમાણભાન રહે છે. ઘણી વાર તો મહિલાઓ ડિપ્રેશનમાંથી મુક્ત થવા માટે કે ટાઈમ પસાર કરવા માટે પણ ખરીદી કરવા નીકળી પડતી હોય છે. કેટલીક વાર આ ફેશન બનીને કામ કરે છે. ઘણી વાર ટોળામાં આ કામ થઈ જતાં હોય છે. ઘણી વાર દેખાદેખીમાં. કંઈક નવું બજારમાં આવ્યું કે સેલ લાગ્યું કે લોકો ખરીદી માટે નીકળી પડે છે. આ માનસિકતા સાથે બચતના ગુણ વિકસવા કઠિન બની જાય છે, જેનો ક્યારેક બહુ મોડેથી ખયાલ આવે છે અથવા કપરા સંજોગોમાં એનો અહેસાસ થાય છે ત્યારે ઘણું મોડું થઈ ચૂક્યું હોય છે.

પૈસા પડી રહે તે પણ નુકસાની

લોકો બેન્ક સેવિંગ એકાઉન્ટમાં હજારો રૂપિયા રાખી મૂકતા હોય છે. જ્યાં તેમને નજીવું વ્યાજ મળે છે, તેમ છતાં લોકોને તેનો ખયાલ રહેતો નથી, ખરેખર તો લોકોએ ચોક્કસ જરૂરી રકમથી વધુ નાણાં સેવિંગ ખાતામાં મૂકી રાખવા નહીં, બલકે તેને બદલે એ નાણાંનું પોતાની જરૂરિયાતને આધારે રોકાણ કરી નાખવું જોઈએ. અર્થાત્ એ નાણાંમાથી નવા અને વધુ વળતર રૂપે નાણાંનું સર્જન થતું રહેવું જોઈએ. પૈસામાંથી પૈસા ન બને તો એ ખોટનો ધંધો ગણાય.

વહેલું રોકાણ શરૂ કરો

રોકાણનું કામ વહેલાસર શરૂ કરી દેવું જોઈએ. પછી કરીશું-પછી કરીશું જેવાં બહાનાં સાથે આ કામ ખેંચતાં રહેવું જોઈએ નહીં. પગાર વધશે પછી કરીશ, પ્રમોશન મળશે પછી, બહારગામ ફરી આવું પછી, દીકરાનો જન્મદિવસ ઊજવાઈ જાય એ પછી કરીશું જેવી દલીલો લોકોનો ખાસ્સો સમય ખાઈ જતી હોય છે, જેનો ખયાલ આવે ત્યારે ઘણું મોડું થઈ ગયું હોય એવું બની શકે છે.

વરસ અને વળતરનો દાખલો

બચત માટે વધુ સમય આપો તો અને ઓછો સમય આપો તો કેટલો ફરક પડી જાય છે તેનો ચોંકાવનારો દાખલો જોઈએ. એક વ્યક્તિ દર મહિને રૂ. પાંચ હજાર ૨૫ વરસ સુધી શેકવાનો સિસ્ટેમેટિક ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પ્લાન કરે છે તો તેને ૨૫ વરસ બાદ (૧૦ ટકાના સરેરાશ વાર્ષિક વળતરના અંદાજ સાથે) રૂ. ૬૬ લાખ મળશે. આ જ વ્યક્તિ તે ૨૪ વરસ માટે કરશે તો તેને રૂ. ૫૯ લાખ મળશે, ૨૨ વરસ માટે કરશે તો રૂ. ૪૭ લાખ મળશે, ૨૦ વરસ માટે કરશે તો રૂ. ૩૮ લાખ અને માત્ર ૧૫ વરસ માટે આ બચત કરશે તો તેને રૂ. ૨૦ લાખ જેટલી રકમ મળશે, વિચારી લો કે આ વ્યક્તિ કેટલાં વરસ ઘટાડે છે તો કેટલો ફરક પડી જાય છે.

બચત જુદાં જુદાં સાધનોમાં કરો

બચતનાં બધાં નાણાં એક-બે સાધનમાં જન રોકી દો. બલકે તેનું વૈવિધ્યસભર સાધનોમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કરો દાખલા તરીકે શેરોમાં જ બધી બચત રોકી દેવી એ મહાકાય ભૂલ બની શકે. એ જ રીતે બધાં નાણાં સોનામાં રોકવા એ પણ ભૂલ છે. બધી બચત સલામત સાધનોમાં રોકી દેશો તો સલામતી મળશે, પણ તેમાં વૃદ્ધિ નહીં થાય. બધાં નાણાં જોખમી સાધનોમાં રોકશો તો ક્યારેક મૂડી સાફ થઈ જાય એવું બને. વ્યક્તિએ પોતાની ઉંમર અને જવાબદારી પ્રમાણે ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પ્લાન કરવું જોઈએ. યુવાને વધુ જોખમી સાધનોમાં રોકાણ કરી શકાય, તો વરિષ્ઠ નાગરિકોએ જોખમ ઓછું લઈ સલામત અને નિયમિત આવકવાળી યોજનામાં રોકાણ કરવું જોઈએ. મધ્યમ વયના લોકોએ જોખમ અને સલામતીનું બેલેન્સ રાખીને રોકાણ કરવું હિતાવહ છે.

બચત શા માટે કરવી જોઈએ ?

આ સવાલના સીધા જવાબો મેળવવા પોતાની જાતને જ થોડા સવાલ પૂછી જુઓ.

જેમ કે તમારા હવેના સમયના રોજબરોજના ખર્ચા શું હોય છે ? ફિલ્મો કેટલી જુઓ છો ? તેની ટિકિટના ભાવ શું હોય છે ? પહેલા આ ભાવો શું હતા ? રોજરોજ કે અવારનવાર જેમાં ટ્રાવેલ કરો છો એ રિક્ષા કે ટેક્સીનાં ભાડાં હવે શું છે ? બહારગામ કે દૂર પર જાવ છો ત્યારે હવે હોટેલમાં રહેવાનો ખર્ચ શું આવે છે અને પ્રવાસનો પણ ? અઠવાડિયામાં કે વારતહેવારે હોટેલમાં, પિત્તા હટ્સમાં કે મેકડોનાલ્ડમાં જવાનું થતું હશે, કેવાં બિલ ભરો છો ત્યાં ? જે ઘરમાં રહો છો તે કેટલામાં લીધું છે અને તેના લોનના હપ્તા કેટલા ભરો છો ? અને હા, સોસાઈટીનું મેઈન્ટેનન્સ પણ ઊંચું આવતું જ હશે ? મહિને પરખર્ચ રૂપે ઈલેક્ટ્રિક બિલ, દાણાવાળાનો ખર્ચ, પાણી બિલ, દૂધનું બિલ, સંતાનોની સ્કૂલના કે કૉલેજના ખર્ચાનું શું ? સ્કૂટર કે કાર વાપરો છો તો તેના પેટ્રોલનો દર મહિને ખર્ચ પણ હશે જ. આ યાદી હજી તો લંબાવો એટલી લાંબી થઈ શકે. તમે પોતે પણ એ જાણો જ છો. એક લક્ઝરી નહીં તો કમસે કમ કમ્ફર્ટ લાઈફ પણ જીવવી હશે તો પૈસાનો યોગ્ય સંચય અને તેમાંથી સર્જન થાય અને નાણાંની નિયમિત વૃદ્ધિ થાય એ રીતે તેનું આયોજન થયું હોવું જરૂરી છે.

મોંઘવારી ઘટી હોય એવું તમે ક્યારેય સાંભળ્યું છે ? પાંચ કે દસ વરસ કે બે દાયકા પહેલાંનાં દિવસો યાદ કરો, બધેબધું સમજાઈ જશે. આ મોંઘવારીના ઊંચા દર સામે ટકી રહેવા માટે આવકનો અને તેના વળતરનો દર એનાથી પણ ઊંચો રાખવો પડશે. એક વાર શાંતિથી બેસીને વિચારજો, બચતનું મહત્વ સમજાઈ જશે.

RIGHTS AND OBLIGATIONS OF INVESTORS

(Annexure-2 by SEBI)

(Courtesy- Security and Exchange Board of India)

Rights of Investors

- Get Unique Client Code (UCC) allotted from broker.
- Get a copy of KYC and other documents executed from intermediary.
- Get trades executed in only your UCC.
- Place order on meeting the norms agreed to with the Member.
- Get best price.
- Get the contract note for trades executed.
- Ask the details of charges levied.
- Receive funds and securities on time.
- Receive statement of accounts from trading member.
- Ask for settlement of accounts.
- Get statements as per agreed schedule.

Obligations of Investors

- Execute Know Your Client (KYC) documents and provide supporting documents.
- Understand the voluntary conditions being agreed with the trading member.
- Understand the rights given to the Trading Members.
- Read Risk Disclosure Document.
- Understand the product and operational framework and deadlines. Pay margins in time.
- Pay funds and securities for settlement in time.
- Verify details of trades, Verify bank account and DP account for funds and securities movement.
- Review contract notes and statement of account.

Disclaimer : - The illustration are merely indicative in nature which should not be construed as investment advice and neither ensure you profits nor protect you from making a loss in declining market.

INVESTOR PROTECTION THROUGH EDUCATION

On behalf of Investor Education & Welfare Association.